

Regnskab 2017 - Årsberetning

Haderslev

Indholdsfortegnelse

1. Kommuneoplysninger.....	3
2. Borgmesterens forord	4
3. Påtegninger.....	5
3.1 Ledelsens påtegning	5
3.2 Revisionspåtegning.....	5
4. Generelle bemærkninger til regnskab 2017	6
4.1 Aftale om kommunernes økonomi 2017.....	6
4.2 Økonomiske resultater	6
4.2.1 Indtægterne.....	7
4.2.2 Udgifterne.....	8
4.2.3 Driftsresultatet	8
4.2.4 Anlæg.....	10
4.2.5 Overholdelse af de aftalte rammer på drift og anlæg i 2017	11
4.2.6 Finansposterne	12
4.2.7 Udviklingen i kassebeholdningen	12
4.2.8 Udviklingen i den langfristede gæld	12
4.3 Bevillingsniveau og styringsmodel.....	14
5. Fagudvalgenes bemærkninger til driftsresultatet	15
5.1 Socialudvalget.....	16
5.2 Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.....	17
5.3 Udvalget for Børn og Familier.....	18
5.4 Udvalget for Kultur og Fritid	19
5.5 Udvalget for Plan og Miljø	20
5.6 Udvalget for Sundhed og Forebyggelse.....	21
5.7 Voksenudvalget	22
5.8 Økonomiudvalget	23

1. Kommuneoplysninger

Haderslev Kommune**Gåskærgade 26-28****6100 Haderslev****Telefon: 74 34 34 34****E-mail: post@haderslev.dk****Byrådet**

Borgmester H. P. Geil (Venstre)

Allan Emiliussen (Venstre)

Bent Kloster (Venstre)

Holger Mikkelsen (Venstre)

Inga Lykke (Venstre)

Lene Bitsch Bierbaum (Venstre)

Preben Holmberg (Venstre)

Signe Knappe (Venstre)

Thomas Fredsted (Venstre)

Jon Krongaard, 1. viceborgmester (Dansk Folkeparti)

Janni Pohl (Dansk Folkeparti)

Per Michael Hauritz (Dansk Folkeparti)

Thies Mathiasen (Dansk Folkeparti)

Henrik Rønnow, 2. viceborgmester (Socialdemokratiet)

Bent Vedsted Rønne (Socialdemokratiet)

Bo Morthorst Rasmussen (Socialdemokratiet)

Finn Lykkeskov (Socialdemokratiet)

Jens Chr. Gjesing (Socialdemokratiet)

Kim Kabelka (Socialdemokratiet)

Lone Ravn (Socialdemokratiet)

Maria Damgaard (Socialdemokratiet)

Marie Skødt (Socialdemokratiet)

Søren Rishøj Jakobsen (Socialdemokratiet)

Kjeld Thrane (Det Konservative Folkeparti)

Børge Koch (Det Radikale Venstre)

Svend Brandt (Enhedslisten)

Mogens Rerup (Enhedslisten)

Benny Bonde (Liberal Alliance)

Malene Ravn Neumann (Liberal Alliance)

Carsten Leth Schmidt (Slesvigsk Parti)

Bent Iversen (Socialistisk Folkeparti)

Direktionen

Willy Feddersen (kommunaldirektør)

Rune Larsson (direktør Erhvervs- og Borgerservice)

Charlotte Veilskov (direktør Børn- og Kulturservice)

Rolf Dalsgaard Johansen (direktør Voksen- og Sundhedsservice)

Revision

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Birkemose Allé 31, st.

6000 Kolding

2. Borgmesterens forord

Af borgmester H.P. Geil

Haderslev Kommune har i 2017 brugt næsten 3.592 mio. på at levere velfærd for og service til kommunens borgere og virksomheder. Kommunens ca. 3.900 ansatte har året igennem arbejdet for at gøre Haderslev Kommune til et godt sted at bo for kommunens borgere. Det uanset om man er en helt ung borger i vores daginstitutioner, om man har brug for hjælp til at komme i arbejde, om man som ældre har brug for pleje og omsorg på kommunens plejecentre etc. På samme måde er der arbejdet målrettet for at skabe gode vækstbetingelser for kommunens erhvervsliv og arbejdspladser.

Som det kan læses i denne årsrapport har kommunen samtidig haft indtægter på 3.651 mio. kr. Det betyder, at vi ved regnskabsårets afslutning kan lægge 59 mio. kr. i kommunekassen. I samme periode har vi også formået at nedbringe gælden med 54 mio. kr. Så samlet set et positivt resultat på kommunens drift. Med afslutning af regnskabet lukker vi ned for 2017 og dermed også for den seneste 4 årige byrådsperiode. Derfor er det mig også en glæde, at jeg kan præsentere et tilfredsstillende regnskabsresultat og en sund økonomi, som vi giver videre til det nye Byråd.

Det er en økonomisk styrket kommune, der kommer ud af 2017, hvor vi igen beviser vores evne til ansvarsfuldt at styre vores økonomi og samtidig leve op til regeringens krav og rammer. Netop regeringens krav til overholdelse af servicerammen har været og er en løbende udfordring for kommunen, og fordrer god økonomistyring. Derfor skal der også lyde en stor anerkendelse til vores mange institutioner og afdelinger som igen i år har udvist økonomisk ansvarlighed og dermed medvirker til det gode resultat.

En stærk økonomi er en vigtig forudsætning for at Haderslev Kommune også fremad har rum og ressourcer til at udvikle og forbedre vores velfærd og vores kommune, i samarbejde med borgere, brugere og erhvervsliv.

3. Påtegninger

3.1 Ledelsens påtegning

Økonomiudvalget har den 19. marts 2018 aflagt årsregnskab for 2017 for Haderslev Kommune til byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabs-system for kommuner.

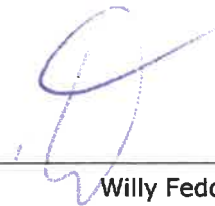
Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver byrådet hermed regnskabet til revisionen.

Haderslev Kommune, den 3. april 2018.

H.P. Geil
Borgmester

Willy Feddersen
Kommunaldirektør

3.2 Revisionspåtegning

BDO Statsautoriseret vil i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes budget, regnskabsvæsen, revision mv. senest den 15. juni 2018 afgive beretning om revision af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen.

Herefter vil revisionspåtegningen blive offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside sammen med årsregnskabet.

4. Generelle bemærkninger til regnskab 2017

4.1 Aftale om kommunernes økonomi 2017

Regeringen og KL indgik den 10. juni 2016 aftale om den kommunale økonomi for 2017.

Regeringen og KL er blevet enige om, at omprioriteringsbidraget fjernes permanent. Omprioriteringsbidraget var ikke den rette økonomiske styringsmodel. Konkret fra 1. januar 2018, men allerede i 2017 fastholder kommunerne 2,2 mia.kr., der var tiltænkt som omprioriteringsbidrag til regeringen. Kommunerne skal samtidig aflevere 0,3 mia. kr., som skal findes gennem en mere effektiv administrativ drift.

Der er etableret et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram med en anden mekanik end omprioriteringsbidraget. Kommunerne og staten skal samarbejde om, at finde effektiviseringer på 1 mia. kr. årligt, hvoraf 0,5 mia. kr. er til prioriteringer bredt i den offentlige sektor, og de resterende 0,5 mia.kr. bliver i kommunerne. Det nærmere indhold aftales politisk i efteråret 2016.

Det er en stram økonomiaftale, som ikke giver plads til at slippe styringen. Der skal stadigvæk være fokus på besparelser på trods af store udfordringer på en række velfærdsområder. Men nu er det den enkelte kommunalbestyrelse, der vil have mulighed for at prioritere indenfor de snævre rammer.

Finansieringstilskuddet er fastholdt på 3,5 mia. kr. Niveauet er det samme som i 2016.

Bruttoanlægsrammen er sænket til 16,3 mia. kr. i 2017.

Der foretages en midtvejsreguleringen af økonomien for 2016, idet forudsætningerne har ændret sig. Kommunerne har fået 2,9 mia.kr. for meget i finansiering, men det er aftalt, at kommunerne alene skal aflevere 1,5 mia.kr.

Puljen til mere pædagogisk personale i dagtilbud og puljen til klippekort til ekstra hjemmehjælp omlægges til bloktilskud. Det er i alt 400 mio.kr.

Aftalen indeholder muligheden for at hæve skatten i 2017 indenfor en ramme på 200 mio. kr. Samtidig finansierer staten tilskud til tilsvarende nedsættelse i andre kommuner.

Der er afsat 650 mio. kr. målrettet investeringer med et effektiviseringspotentiale, samt en lånepulje på det ordinære anlægsområde.

Regeringen anerkender, at det stigende antal flygtninge indebærer en stor usikkerhed for kommunernes økonomiske og praktiske planlægning. Derfor har regeringen og KL aftalt at følge udviklingen tæt og drøfte den igen, hvis det bliver nødvendigt.

Aftalen cementerer også, at folkeskolereformen er på rette spor, og at der er tale om en betydelig og langvarig omstillingsproces, før alle reformens elementer er fuldt gennemført på de enkelte skoler.

4.2 Økonomiske resultater

Haderslev Kommune har i regnskab 2017 afholdt udgifter på 3.592 mio. kr. og modtaget indtægter på 3.651 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2017 giver dermed en styrkelse af kommunekassen på 59 mio. kr., hvilket er 77 mio. kr. mere end forventet i det korrigerede budget. Resultatet indholder opsparing på drift og anlæg af uforbrugte midler, der forventes overført til forbrug i 2018 og 2019.

Tabel 4.2.1: Totaloversigt til regnskab 2017

Mio.kr.	1 Regnskab 2016	2 Oprindelig B 2017	3 Korrigeret B 2017	4 Regnskab 2017	5=4-3 Afvigelser 2017 *
Indtægter:					
1 Personskatter	-2.176	-2.215	-2.215	-2.215	0
2 Selskabsskatter	-25	-27	-27	-27	0
3 Grundskyld	-157	-158	-160	-163	3
4 Generelle tilskud	-1.219	-1.180	-1.225	-1.229	4
5 Lånoptagelse	-0	-15	-17	-17	0
a) Indtægter i alt	-3.577	-3.596	-3.644	-3.651	7
Udgifter:					
1 Renter	4	7	5	4	1
2 Afdrag	65	64	72	71	1
3 Balanceforskydninger 1)	3	-31	-5	-13	8
5 Anlægsudgifter	158	144	181	143	38
5a Anlægsindtægter	-15	-19	-16	-12	-4
6 Drift	3.305	3.383	3.425	3.387	38
7 Centrale puljer	9	53	0	12	-12
b) Udgifter i alt	3.530	3.601	3.662	3.592	70
c) Netto regnskab (a-b =c) *	47	-6	-18	-59	77

Afrundingsdifferencer kan forekomme

*) "-" angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindreforbrug/merindtægter.

1) Ekskl. kortfristet gæld og kortfristede tilgodehavender mellem årene 2016, 2017 og 2018.

Den bogførte kassebeholdning i regnskabet på 252 mio. kr. svarer til beholdningen opgjort den 31. december 2017. Forskellen mellem den bogførte beholdning og den disponible beholdning svarer til den samlede effekt af forskellige poster på tværs af årene 2016, 2017 og 2018 m.v., som også påvirker årets regnskabsresultat.

Den bogførte beholdning er et øjebliksbillede opgjort den 31. december hvert år. Forskellen mellem den bogførte beholdning og den beholdning, der er til politisk disposition, opgøres på grundlag af regnskabsresultatet, der renses for udsvingene i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld samt de poster i regnskabet, der vedrører 2016 og 2018.

Resultatet skal vurderes ud fra, i hvilket omfang de prioriterede midler i budgettet er anvendt, som politisk ønsket med de fleksible muligheder, der er for opsparing, merforbrug og overførsler mellem årene.

Der er som altid afvigelser med både merforbrug og mindre indtægter samt mindreforbrug og merindtægter. Der henvises til de efterfølgende sider, hvor der mere uddybende vil blive redegjort for resultater, afvigelser og disponibel kassebeholdning.

Tabel 4.2.2: Udvikling i den disponible kassebeholdning

Mio. kr.	1 Regnskab 2016	2 Oprindelig B 2017	3 Korrigeret B 2017	4 Regnskab 2017	5=4-3 Afvigelser 2016 *
Primobeholdning	120	181	181	181	
1) Kortfristede tilgodehavender/gæld	6		-8	8	16
Nettoeffekt på kassen =c	47	-6	-18	59	77
Kursregulering obligationer	7			4	4
Ultimo beholdning	181	175	155	252	97

Afrundingsdifferencer kan forekomme

*) "+" angiver henlæggelse, "-" angiver træk på kassen

1) Kortfristede tilgodehavender/gæld er forudsat udlignet indenfor et år.

4.2.1 Indtægterne

Den største indtægtskilde i regnskabet kommer fra personskatterne, der med 2.215 mio. kr. udgør 61 pct. af de samlede indtægter i tabel 1, pkt. a). De generelle tilskud på 1.229 mio. kr. bidrager med 34 pct. af ind-

tægterne. Disse indtægtskilder udgør næsten 94,3 pct. af de samlede indtægter. Resten af indtægterne på godt 5 pct. kommer fra selskabsskatter (0,7 %), grundskyld (4,5 %) og låneoptagelse (0,5 %).

For personskatterne gælder, at det endelige udskrivningsgrundlag for 2017 først kan gøres op i løbet af 2019, når ligningen for indkomståret 2017 er behandlet. Tilsvarende gøres de generelle tilskud for 2017 først op i løbet af 2019, fordi opgørelsen og efterreguleringen blandt andet baseres på det endelige udskrivningsgrundlag for 2017. Da kommunen for budget 2017 valgte det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, bliver efterregulering af personskatter, kirkeskatter og generelle tilskud på baggrund af regnskabsresultatet for 2017 ikke aktuel.

I 2017 er der låneoptaget 17 mio. kr. på baggrund af ledig låneramme på baggrund af udgifter afholdt i regnskab 2016.

I 2017 har der været afholdt udgifter med direkte låneadgang, for ca. 19 mio. kr.

Udover den direkte låneadgang, modtog Haderslev Kommune den 31. august 2016 lånedispensation til udgifter vedrørende "investeringer med effektiviseringspotentiale", på i alt 14,915 mio. kr. Pr. den 31. december 2017 var der forbrugt udgifter med låneadgang, via dispensationen, på i alt 6,525 mio. kr. forudsat at der kan opnås effektiviseringsgevinst på 7 % af de samlede anlægsudgifter. Låneadgangen udgør 5,088 mio. kr. Dispensationen omhandler projekterne "Skolen i Sydbyen" og "Ny daginstitution i Gram 0-6 årige". Beløbene er ikke indregnet i nedentående tabel, idet der ikke er taget politisk stilling til effektiviseringer i forbindelse med projekterne.

Tabel 4.2.3: Lånerammeopgørelse 2017

Låneadgang 2017		
Udgifter	Låneadgang	Låneberettiget udgift
Energibesparende foranstaltninger	§2, stk. 1, pkt. 6	9,959 mio. kr.
Udgifter vedrørende færgeoverfart	§2, stk. 1, pkt. 17	0,147 mio. kr.
Udgifter til anlægsarbejde i selvstyrehavne	§2, stk. 1, pkt. 18	8,862 mio. kr.
I alt ledig låneramme		18,968 mio. kr.

Af lånebekendtgørelsen fremgår, at lån til et regnskab kan optages inden udgangen af april i det følgende år, såfremt byrådet har godkendt låneoptagelsen senest 31. marts følgende år.

Ledig låneramme kan i henhold til lånebekendtgørelsen ligeledes anvendes til at frigøre deponering.

På Byrådets møde den 27. februar 2018 blev det vedtaget, at der på baggrund af regnskab 2017 låneoptages 19 mio. kr. i 2018.

4.2.2 Udgifterne

De samlede udgifter i regnskab 2017 fremgår af kolonne 4 i tabel 4.2.1, pkt. b) med 3.592 mio. kr. Langt hovedparten af udgifterne er med ca. 95 pct. eller 3.399 mio. kr. anvendt til drift af kommunen. Til netto anlægsinvesteringer er der anvendt 131 mio. kr. svarende til ca. 4 pct. Den sidste procent af udgifterne er med i alt 62 mio. kr. anvendt til renter, afdrag og forskellige finansposter under balanceforskydninger.

På udgiftssiden er der et samlet mindreforbrug på 70 mio. kr. hvilket primært kan henføres til mindreudgifter/merindtægter på drift.

4.2.3 Driftsresultatet

Der er i alt afholdt driftsudgifter på 3.399 mio. kr. jf. totaloversigten tabel 1, kolonne 4, pkt. 6 Drift og pkt. 7 Centrale puljer. Holdes resultatet op mod det korrigerede budget på 3.425 mio. kr. er der tale om et netto mindre forbrug på i alt 26,358 mio. kr.

Driftsresultatet fremgår endvidere af den efterfølgende tabel:

Tabel 4.2.4: Driftsresultatet for 2017

Beløb i mio. kr. og løbende priser	Regnskab 2016	Vedttaget budget 2017	Korrigeret budget 2017	Regnskab 2017	Afvigelse *
I alt drift	3.314	3.436	3.425	3.399	26
Serviceudgifter	2.278	2.373	2.377	2.353	24
Aktivitetsbestemt medfinansiering	194	205	203	201	2
Central refusionsordning	-16	-15	-15	-15	0
Ældre	-8	-9	-9	-9	0
Lovbundne udgifter m.v.	777	801	788	778	10
Forsikrede ledige	90	81	81	91	-10

Afrundingsdifferencer kan forekomme

*)"- " angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindreforbrug/merindtægter

Der i alt afholdt serviceudgifter for 2.352,9 mio. kr. Det er et mindre forbrug i forhold til det korrigerede budget på 24,4 mio. kr. Hovedparten af mindre forbruget overføres til brug i 2018 jf. regler om økonomisk decentralisering.

Der er afholdt udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering på 201,4 mio. kr. Der er et mindre forbrug på 1,6 mio. kr., der tilføres kassen.

Fra den centrale refusionsordning er modtaget indtægter på 15,5 mio. kr., svarende til 0,3 mio. kr. mere end forventet. Beløbet indgår i overførslen fra 2017 til 2018 på finansieringssiden.

Ældreboliger udviser indtægter på 8,8 mio. kr., svarende til 0,2 mio. kr. mere end forventet. Beløbet indgår i overførslen fra 2017 til 2018 på serviceudgifter og ældreboliger.

På det lovbundne område er der afholdt udgifter til overførselsindkomster på 777,7 mio. kr. Mindre forbruget på udgifter til overførselsindkomster udgør 10 mio. kr. i 2017. Der overføres 0,5 mio. kr. til 2018 for de decentrale enheder der er omfattet af regler for økonomisk decentralisering. Mindreforbruget tilføres kassen med henvisning til, at der er tale om udgifter, der følger konjunkturerne.

På rammen til forsikrede ledige er der udgifter på 91,1 mio.kr., svarende til en merudgift på 10,3 mio. kr. som finansieres af kassen.

Resultatet for 2017 på landsplan vedrørende udgifter til overførselsindkomster, vil danne grundlag for en eventuel midtvejsregulering i 2018.

I regler for økonomisk decentralisering er aftalt adgang til at overføre mellem årene indenfor visse grænser. Disse regler er grundlæggende og baserer sig på gensidig tillid mellem Byrådet og de decentrale enheder. Endvidere tages der hensyn til konkrete udfordringer på udvalgets område.

Årsagen til mindreforbruget på drift vil blive nærmere gennemgået i de respektive fagudvalgs behandling af regnskab 2017.

Det brugerfinansierede område balancerer på udgifter og indtægter. På rammen bogføres udgifter og indtægter vedr. Kraftvarmeværket i Sommersted og et netto nul regnskab på affaldshåndtering under Provas.

Tillægsbevillinger i 2017

Forskellen mellem vedtaget driftsbudget på 3.436 mio. kr. og korrigeret driftsbudget på 3.425 mio. kr. er på -11 mio. kr., hvor til skal lægges råderummet i den tekniske korrektionspulje på 35,742 mio. kr. I alt 47 mio. kr.

Forskellen er de tillægsbevillinger og kassehenlæggelser byrådet har truffet beslutning om siden andenbehandlingen af budget 2017 i oktober 2016 og frem til sidste møde i december 2017. Tillægsbevillingerne og kassehenlæggelserne er hovedsagelig fordelt således:

Tabel 4.2.5: Tillægsbevillinger på drift i regnskab 2017

	2017
Nettobeløb i mio. kr. i 17-priser	
Vedtaget budget 2017	3.435,526
Ny samlet boligsocial helhedsplan	0,113
Modernisering, Vojens Lufthavn	0,680
Mindreforbrug på aktivitetsbestemt medfinansiering	-2,000
Merudgifter til genoptræning	1,125
Udmøntning af budget 2017-2020 UBF	1,200
Handlemuligheder - Kalkovnsvej	0,100
Regnskab 2016 - Overførsel af uforbrugte driftsbevillinger	-13,373
Borgmesterens forslag til tilpasning af overførsler	5,859
Ønsker om ombygning/modernisering af handicaptolletter	0,400
Anskaffelse af Chromebooks UBF	6,570
Opfølgning på stormfloden 4.-5. januar 2017	0,450
Prioritering af særtilskudsmidler	10,906
1. bevillingskontrol 2017	-1,750
Status på genoptræning	0,450
Ungeindsatsen	0,375
2. Bevillingskontrol 2017	-7,292
3. Bevillingskontrol 2017	0,000
Anlægsbevilling til Bygningsvedligeholdelse	-8,343
Haderslev Boligselskab Fårehave	-0,300
Det specialiserede område - udfordringer 2017	22,300
Vipperegulering 2017	-4,000
Anlægsbevilling til asfaltarbejder på veje 2017	-20,164
Indtægtoptimering 2017	-3,651
Korrigeret budget 2017	3.425,181

*) "+" angiver træk på kassen "-" angiver kassehenlæggelser
Afrundingsdifferencer kan forekomme

4.2.4 Anlæg

Det endelige regnskabsresultat på anlæg i 2017 viser nettoudgifter for 130,780 mio. kr. jf. totaloversigten tabel 4.2.1, kolonne 4, pkt. 5 Anlæg og 5a Anlægsindtægter. Det er 34,163 mio. kr. mindre end de 164,943 mio. kr., der var forventet i det korrigerede budget. De uforbrugte rådighedsbeløb er sammensat af mindreudgifter på 37,333 mio. kr. og mindre indtægter på 3,171 mio. kr., som det fremgår nedenfor:

Tabel 4.2.6: Anlægsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2016	Vedtaget budget 2017	Korrigeret budget 2017	Regnskab 2017	Afvigelse *
I alt anlæg	143	126	165	131	34
Anlægsudgifter	158	144	181	143	37
Anlægsindtægter	-15	-19	-16	-12	-3

*) "-" angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindreforbrug/merindtægter.
Afrundingsdifferencer kan forekomme

Byrådet har på mødet den 31. oktober 2017 godkendt rådighedsbeløb på 20,164 mio. kr. til Funktionskontrakter på veje og på 8,343 mio. kr. til bygningsvedligeholdelse. For at bidrage til at kommunerne på landsplan kan overholde service- og bruttoanlægsrammen for 2017, er udgifterne til de nævnte områder bogført

på driften, hvorved den markante afvigelse mellem korrigeret budget og regnskab 2017 opstår. Mindreforbruget er tilført kassen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Der overføres netto 3,875 mio. kr. til 2018, 0,874 mio. kr. til 2019 og 0,140 mio. kr. til 2020 til gennemførelsen af anlægsprojekter. Til afsluttede anlægsregnskaber finansierer kassen 29,274 mio. kr. ved regnskabsafslutningen for 2017.

Forskellen mellem vedtaget anlægssbudget på 125,943 mio. kr. og korrigeret anlægssbudget på 164,943 mio. kr. er på netto 39 mio. kr., fordelt med merudgifter på 36,048 mio. kr. på udgiftssiden og mindreindtægter på 2,952 mio. kr. på indtægtssiden. Forskellen er de tillægsbevillinger og kassehenlæggelser byrådet har truffet beslutning om siden andenbehandlingen af budget 2017 i oktober 2016 og frem til sidste møde i december 2017. Tillægsbevillingerne og kassehenlæggelserne er hovedsagelig fordelt således:

Tabel 4.2.7: Tillægsbevillinger på anlæg i regnskab 2017

Nettobeløb i mio. kr. i 17-priser	2017
Vedtaget budget 2017	125,943
Svømmehaller	0,219
Kunstgræsbane	0,400
Kalkovnsvej	1,250
Overførsler fra 2016	9,678
Renoverings- og facilitetspulje	1,000
Pulje til realisering af Trafiksikkerhed	0,800
Svingbane på Moltrup Landevej	1,500
Øsby Børnecenter	1,625
Salg af aktiver	-1,200
Byggemodning Starup	1,800
Revurdering af anlæg	-18,465
Tagrenovering Vojens Svømmehal	-0,277
Boligbyggemodning - boligområde ved Brøkkelhusvej og Hammelev Bygade	1,300
Bygningsvedligeholdelse	7,918
Funktionskontrakter på veje	20,164
Salg af aktiver	5,000
Lagoniskolen atletikfaciliteter	-0,012
Erhvervelse af bygning	6,300
Korrigeret budget 2017	164,943

Afrundingsdifferencer kan forekomme

"+" angiver træk på kassen "-" angiver kassehenlæggelser

4.2.5 Overholdelse af de aftalte rammer på drift og anlæg i 2017

Regnskab 2017 viser et mindreforbrug på serviceudgifterne på 15,3 mio. kr. i forhold til KL's sigtepunkt for servicesudgifter i 2017.

En eventuel regnskabssanktion i 2017 udmåles i forhold til de samlede kommunale budgetter for service. Sanktionen er delt i en individuel del (60 %), som betales af de kommuner, som har overskredet det oprindelige budget samt en kollektiv del (40 %).

Bruttoanlægsrammen er alene fastsat på landsplan i 2017 og ikke udmøntet enkeltvis på kommunerne. I Haderslev Kommune har der været et mindrebrug på bruttoanlæg på 1,285 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget for 2017 på 144,480 mio. kr.

Kommunernes regnskab for bruttoanlæg er ikke omfattet af en sanktionsmekanisme i 2017. Økonomiaftalen indebærer dog, at "Regeringen og KL er enige om at tillægge det stor betydning, at de kommunale anlægsudgifter i 2017 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen". KL har opfordret økonomicheferne til at sikre overholdelse af bruttoanlægsrammen i 2017.

Regnskabssanktionen udmåles i henhold til budgetlovens udgangspunkt i forhold til det budgetlagte niveau, og dermed ikke i forhold til det aftalte niveau, som har været praksis de senere år.

4.2.6 Finansposterne

De finansielle poster i regnskabet udgøres af nettoudgifterne til renter, afdrag og balanceforskydninger.

Til renter og afdrag er der afholdt udgifter for 75 mio. kr. i regnskab 2017, hvilket er 2 mio. kr. mindre end forventet i det korrigerede budget. Den primære forklaring herpå, er de lavere renteudgifter som følge af de lave renter i lånemarkedet, kombineret med uforbrugte midler til ekstraordinære afdrag på kommunens langfristede gæld.

På balanceforskydninger ekskl. kortfristede tilgodehavender og gæld (ikke budgetterede balanceforskydninger), er der i alt en merindtægt på 13 mio. kr. i forhold til budgetterede 5 mio. kr. og heraf et resultat på 8 mio. kr.

Det betyder at resultatet på de finansielle poster styrker den disponible kassebeholdning med 10 mio. kr.

4.2.7 Udviklingen i kassebeholdningen

Regnskab 2017 medfører en kassehenlæggelse på 77 mio. kr. før kortfristede poster og poster reguleret direkte på status. Kassehenlæggelsen er udtryk for den afvigelsen der er imellem det korrigerede budget og regnskabsresultatet.

Med udgangspunkt i de politiske beslutninger truffet af byrådet indtil januar 2018 viser den disponible kassebeholdning fra 2017-2021 følgende udvikling:

Tabel 4.2.8: Udviklingen i den disponible kassebeholdning

Nr.	Mio. kr.	2017 ¹⁾	2018	2019	2020	2021
	Primobeholdning	181	252	205	157	142
1	Kassebevægelser jf. byrådsbeslutninger ultimo januar 2017	-18	-4	-34	-15	-12
2	Kassehenlæggelse jf. totaloversigten	77	-36	-14		
3	Reguleringer direkte på status	5				
4	Kortfristet gæld/-tilgodehavende	7	-7			
	Ultimobeholdning	252	205	157	142	130

Afrundingsdifferencer kan forekomme

*) + = merindtægter/mindre udgifter, - = mindre indtægter/merudgifter

Note 1: Beholdningen ultimo 2017 er den bogførte beholdning opgjort den 31. december 2017

Af tabel 4.2.8 fremgår den bogførte ultimo beholdning 2017 på 252 mio. kr. opgjort pr. 31. december 2017. Kassebevægelserne under pkt. 1 svarer til de forventede kassebevægelser i det korrigerede budget 2017. Under pkt. 2 fremgår den afledte kassehenlæggelse af regnskabsresultatet i 2017. Under pkt. 3 er vist de direkte reguleringer på status. Endelig fremgår af pkt. 4 de kortfristede poster, der er ændret med 8 mio. kr. fra -1 mio. kr. i 2017 til 7 mio. kr., der forventes udbetalt i løbet af 2018.

4.2.8 Udviklingen i den langfristede gæld

Den langfristede kommunale gæld ekskl. gæld til jordforsyningen, ældreboliger og leasingforpligtelse, udgjorde 652 mio. kr. primo 2017. Gælden er reduceret til 614 mio. kr. ultimo 2017. Ændringen på 38 mio. kr. skyldes afdrag, indekseringer og låneoptagelse.

I 2017 er lån vedrørende kraftvarmeværk i Over Jerstal med oprindelige hovedstol på 2,4 mio. kr., indfriet ved naturligt udløb.

Tabel 4.2.9: Langfristet gæld excl. jordforsyning, ældreboliger og leasing

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Ultimo (mio. kr.)	2017
Primo	-651,5
Låneoptagelse	-17,0
Afdrag inkl. indeksregulering	54,5
Ultimo	-613,9

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Opgørelsen af den ledige låneramme til regnskab 2017 viser en ledig låneramme på 19 mio. kr.

På Byrådets møde den 27. februar 2018 tages der stilling til den årlige lånesag, hvori det indstilles, at der på baggrund af regnskab 2017 låneoptages 19 mio. kr. i 2018. Denne eventuelle låneoptagelse vil ikke påvirke regnskab 2017, men optages i regnskab 2018.

Udover den egentlige kommunale langfristede gæld, udgøres den samlede langfristede gæld af lån vedrørende jordforsyning, ældreboliger og hertil en række leasingforpligtelser.

Den langfristede gæld til jordforsyningen på 17,4 mio. kr. primo 2017 er afdraget med 6 mio. kr. til 11,4 mio. kr. ultimo 2017. Gælden til jordkøb reduceres løbende med realiserede salgsindtægter. I forbindelse med salg af jord i Starup i 2017 for 5 mio. kr., blev der ekstraordinært afdraget samme beløb på jordforsyningslån i 2017.

Tabel 4.2.10: Gæld til jordforsyning

Ultimo i mio. kr.	2017
Primo gæld	-17,4
Låneoptagelse	0,0
Afdrag inkl. indeksering	6,0
Ultimo gæld	-11,4

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Den langfristede gæld til ældreboliger på 255,9 mio. kr. primo 2017 er afdraget med 11,2 mio. kr. til 244,6 mio. kr. ultimo 2017 jf. nedenstående tabel:

Tabel 4.2.11: Gæld til ældreboliger

Ultimo i mio. kr.	2017
Primo	-255,9
låneoptagelse	0,0
Afdrag inkl. indeksering	11,2
Ultimo	-244,6

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Gælden på ældreboliger afdrages ved opkrævning af husleje ved beboerne samt bidrag fra staten og kommunen.

Kommunens leasingforpligtelse udgjorde 12,6 mio. kr. primo 2017. Optagelse af nye leasingforpligtelser, sammenholdt med den årlige nedskrivning af leasingforpligtelsen, medfører en nettoforøgelse på 1,8 mio. kr. der hovedsageligt kan henføres til at der i 2017 er indgået nye leasingaftaler på scanner til Vojens Lufthavn samt til biler til bl.a. hjemmeplejen og PPR.

Tabel 4.2.12: Kommunens leasingforpligtelse

Ultimo i mio. kr.	2017
Primo	-12,6
Nettobevægelse	-1,8
Ultimo	-14,4

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Hermed kan udviklingen i den samlede langfristede gæld opsummeres således:

Tabel 4.2.13: Den samlede langfristede gæld

Ultimo i mio. kr.	2017
Primo	-937,4
Låneoptagelse	-17,0
Afdrag inkl. indeksering	71,8
Leasing nettobevægelse	-1,8
Ultimo	-884,3

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Yderligere specifikationer fremgår af hæfte 2 med taloversigter og specifikationer.

4.3 Bevillingsniveau og styringsmodel

4.3.1 Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet på driftsbudgettet er fastlagt til udvalgsniveau, som en nettobevilling på følgende rammer: serviceudgifter, centrale puljer, lovbundne udgifter, forsikrede ledige, aktivitetsbestemt medfinansiering, ældreboliger og central refusionsordning. Det brugerfinansierede område udgør et særskilt bevillingsniveau.

På anlæg er bevillingen knyttet til hvert projekt for sig.

Økonomiudvalget er bemyndiget til at godkende beløbsneutrale omdisponeringer ved tillægsbevillinger mellem drift og anlæg og mellem udvalg, forudsat at de respektive udvalg godkender tillægsbevillinger før Økonomiudvalgets behandling.

4.3.2 Styringsmodel

Haderslev Kommunes styringsmodel er "Den Decentrale Model", der som grundprincip har, at ansvar og kompetence er uddelegeret mest muligt. I relation til økonomistyring er konsekvensen af modellen, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger, førend samtlige mulige alternativer er analyseret og dokumenteret. Modellen fordrer en tankegang, hvor eventuelle økonomiske udfordringer søges løst på laveste mulige niveau. Det indebærer, at der forud for en sags politiske præsentation har været sonderet, både indenfor det enkelte serviceområde og hos de øvrige serviceområder, efter mulige finansieringskilder.

Det fremgår af Lov om Kommuners Styrelse § 40, at der ikke må iværksættes aktiviteter som medfører, at der afholdes udgifter eller oppebæres indtægter uden, at der foreligger en bevilling. For ikke at handle i modstrid hermed, må der imidlertid inden regnskabsårets udløb meddeles de til den løbende drift nødvendige tillægsbevillinger.

Kommunens regelsæt omkring økonomisk decentralisering muliggør, at de enkelte driftsenheder kan opspare midler fra driftsbudgettet og overtrække driftsbudgettet efter nærmere fastlagte bestemmelser. Dette fordrer, at der via en overførselssag meddeles tillægsbevillinger til det følgende års budget.

5. Fagudvalgenes bemærkninger til driftsresultatet

5.1 Socialudvalget

Tabel 5.1.1 – Socialudvalgets regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Socialudvalget, i alt	269,2	279,1	276,2	2,9
-heraf serviceudgifter	269,3	279,9	276,8	3,2
-heraf lovbundne udgifter	10,4	9,1	8,8	0,3
-heraf centralrefusionsordning	-11,0	-10,4	-9,9	-0,5
-heraf ældreboliger	0,5	0,5	0,6	-0,1

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Socialudvalget viser et samlet mindreforbrug på 2,9 mio. kr. Dette svarer til 1,1% af udvalgets nettodriftsbudget.

Myndighedsområdet - Voksenhandicapområdet

For myndighedsområdet viser regnskabsresultatet et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. svarende til 1,7% og som altovervejende kan henføres til mindreforbrug på køb af udenkommunale pladser.

Beskyttet beskæftigelse og Nybo

Regnskabsresultatet for beskyttet beskæftigelse og Nybo viser et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. ud af et samlet driftsbudget på 35,7 mio. kr. svarende til 1,6 %.

Bosteder og Bostøtte

Regnskabsresultatet for bostederne samt bostøtteområdet viser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. ud af et samlet driftsbudget på 85 mio. kr. svarende til 0,2 %.

Specialundervisning

Specialundervisningsområdet udviser ingen afvigelse i forhold til budget.

Børnehandicapområdet

Regnskabsresultatet for Børnehandicapområdet viser et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. ud af et samlet driftsbudget på 49 mio. kr. svarende til 1,2 % Afvigelsen kan henføres til færre udgifter til døgnpleje og døgninstitutioner.

Øvrige oplysninger

Der blev i forbindelse med byrådets behandling 31. oktober 2017 af sag om det specialisrede socialområde tilført 7,2 mio. kr. til Socialudvalget. En væsentlig andel af disse midler blev dels tilført køb og salg af pladsbudgettet under Myndighedsområdet og dels til Børnehandicapområdet.

5.2 Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Tabel 5.2.1 – Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, i alt	913,3	908,6	900,4	8,2
-heraf serviceudgifter	97,1	103,6	95,8	7,8
-heraf det lovbundne område incl. driftsteder	735,3	724,1	713,5	10,6
-heraf forsikrede ledige	80,9	80,9	91,1	-10,2

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget for 2017 viser et samlet mindreforbrug på 8,164 mio. kr.

Dette svarer til en afvigelse på 0,9 % af udvalgets samlede netto budget på 908,6 mio. kr.

Serviceudgifterne:

Administrationen

Området indeholder i hovedtræk administration af Jobcentret, Ydelsescentret samt de bygningsmæssige driftsudgifter af Østergade 48 og Lavgade 5-9. Området fremkommer med et regnskabsresultat på ca. 5,3 mio. kr. i mindreudgift. Afvigelsen udgør 6,2 % af det samlede nettobudget på 86,7 mio. kr. De væsentligste afvigelser er på det fælles IT budget med ca. 1,4 mio. kr. samt Arbejdsmarkedsområdet opsamlingskonto med 0,7 mio. kr. Beløbene på disse to områder er øremærket til særlige formål i 2018 og frem.

Borgerrettede udgifter/tilbud og midlertidige indsatser og projekter

Området indeholder i hovedtræk Produktionsskoler, OvenPå, Veterankoordinator, tilskud fra fleksjobpuljen, lægeerklæringer, forskellige indsatser og investeringsstrategier og ekstern finansierede projekter. Det samlede regnskabsresultat er på ca. 2,5 mio. i mindreudgift. Afvigelsen udgør ca. 14,8 % af det samlede nettobudget på ca. 16,9 mio. kr. De væsentligste årsager til mindreudgiften ligger på områderne produktionsskoler, lægeerklæringer, indsatsen for at nedbringe afklaringstiden for bl.a. sygedagpengemodtagere samt veterankoordinator. Det kan især fremhæves en mindreudgift på 0,9 mio. kr. i 2017 til lægeerklæringer som skyldes, at der primo 2017 blev igangsat en særlig indsats for at undgå de store udgifter til lægeerklæringer i forbindelse med bl.a. sygedagpengesager.

Det lovbundne område incl. driftsteder og de forsikrede ledige:

Driftsteder

Området indeholder i hovedtræk Sprogcentret, Verdande, JobVejen, Servicefunktionen og Mentorkorpset. Det samlede regnskabsresultat udgør en mindreudgift på 0,5 mio. kr. som svarer til ca. 3,5 % af det samlede nettobudget på 15,7 mio. kr. Sprogcentrets regnskabsresultatet viser en merudgift på ca. 1,3 mio. kr. som skyldes færre indtægter for danskundervisning end oprindeligt forventet. Derudover kan det nævnes at der vedrørende Sprogcentret, også henstår et uforbrugt opsparet overskud fra tidligere år på 1,2 mio. kr. samt en mindreudgift på 0,36 mio. kr. i forbindelse med etableringen af Sprogcenter i Marstrup.

Forsørgelsesområdet incl. de forsikrede ledige

Området dækker over de netto kommunale udgifter til forsørgelse (kontanthælp, førtidspension, sygedagpenge, dagpenge m.m.) samt udgifter til den kommunale aktiveringsindsats m.m. Regnskabsresultatet viser en samlet merudgift på 0,2 mio. kr. hvilket svarer til 0,03 % af det samlede nettobudget på 789,3 mio. kr.

Det skal nævnes at regnskabsresultatet vedrørende de forsikrede ledige udgør en netto kommunal merudgift på ca. 10,3 mio. kr. og at regnskabsresultatet vedrørende det øvrige forsørgelsesområde udgør en netto kommunal mindreudgift på 10,0 mio. kr. Men ser man det samlede forsørgelsesområde under ét som de forbundne kar, giver regnskabsresultatet ingen grund til yderligere bemærkninger.

5.3 Udvalget for Børn og Familier

Tabel 5.3.1 – Udvalget for Børn og Familiers regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Udvalget for Børn og Familier, i alt	888,1	913,6	898,2	15,3
-heraf serviceudgifter	887,4	914,5	899,8	14,7
-heraf lovbundne udgifter	1,8	1,5	1,6	-0,0
-heraf centralrefusionsordning	-1,1	-2,4	-3,1	0,6

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Udvalget for Børn og Familier viser et samlet mindreforbrug på 15,3 mio. kr. Dette svarer til ca. 1,7 % af udvalgets nettodriftsbudget.

Skoleområdet

Regnskabsresultatet for skoleområdet incl. SFO viser et mindreforbrug på ca. 7,4 mio.kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 531,2 mio. kr. svarende til ca.1,4 %.

De fleste skoler kommer ud af 2017 med et mindreforbrug, der både skyldes overførsel mellem årene, tilførsel af ekstra midler til inkluderende læringsmiljøer i 2017 samt bevsthed om, at elevtallet forventes at falde de kommende år.

Til inkluderende læringsmiljøer er der i 2017 tilført 4,5 mio. kr. til folkeskolerne til basispersonales arbejde hermed. Midlerne er til brug i skoleåret 2017/2018, hvilket betyder overførsel af en del af beløbet til 2018.

Byrådet tilførte i 2017 6,6 mio. kr. til IT-investering i folkeskolen. Der er indkøbt Chromebooks til eleverne i 4.-9.klasse og arbejdet med infrastruktur/Wi-Fi netværk og pædagogisk software m.m. er kommet godt i gang.

Arbejdet med Program for Læringsledelse er videreført i 2017.

Dagtilbudsområdet

Dagtilbudsområdet har et samlet mindreforbrug på ca. 3,86 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på ca. 196 mio. kr. svarende til ca. 2 %.

Der er i løbet af året arbejdet med sammenlægning af institutioner og ændret ledelsesstruktur.

Der er tilført 1,5 mio. kr. i 2017 til daginstitutionerne til inkluderende læringsmiljøer. Midlerne er til brug i skoleåret 2017/2018, hvilket betyder overførsel af en del af beløbet til 2018.

Det børnesociale område

Der blev overført et underskud på 6,7 mio. kr. fra 2016 til 2017, som området har arbejdet med at nedbringe. Men udviklingen i sager i løbet af året betød, at der blev tilført 11 mio. kr. til området i efteråret 2017. Arbejdet med refusionssager og gennemgang af et stort antal sager har dog betydet, at det endelige regnskabsresultat blev et mindreforbrug på 1,7 mio. kr. svarende til ca. 2,1 % af det samlede nettodriftsbudget på 81,4 mio. kr.

Fremover er der fokus på de dyre enkeltsager og anbringelser, samt forholdet mellem brug af interne og eksterne ydelser.

Øvrige områder

Herudover er der på øvrige fællesområder og tværgående institutioner en lang række afvigelser af mindre størrelsesorden med et samlet mindreforbrug på ca. 2,4 mio. kr. svarende til ca. 2,3 % af det samlede nettodriftsbudget på 104,9 mio. kr.

Heraf udgør Ungdommens Uddannelsesvejledning et mindreforbrug på ca. 1,3 mio. kr., hvilket svarer til ca. 21 % af budgettet. Midlerne overføres til de kommende år til brug for tidsbegrænsede ansættelser som politisk besluttet.

5.4 Udvalget for Kultur og Fritid

Tabel 5.4.1 – Udvalget for Kultur og Fritids regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Udvalget for Kultur og Fritid, i alt	91,7	99,3	91,2	8,1
-heraf serviceudgifter	91,7	99,3	91,2	8,1

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Udvalget for Kultur og Fritid viser et samlet mindreforbrug på 8,1 mio. kr. Dette svarer til 8,2 % af udvalgets nettodriftsbudget.

Kulturelle puljer

Regnskabsresultatet for de kulturelle puljer viser et mindreforbrug på 3,9 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 6,3 mio. kr. svarende til 61,9 %.

I forbindelse med at Kultur- og Fritidspolitikken blev godkendt af Byrådet den 27. juni 2017, er der udarbejdet 12 handleplaner, til en samlet sum på 1,6 mio. kr., som skal udmønte Kultur- og Fritidspolitikken. Disse handleplaner udmøntes i årene 2018-2019.

Derudover resterer der 1,6 mio. kr. i Eventpuljen. En del af disse midler er disponeret til et større arrangement i 2022.

Reformationsfejringen er afholdt i 2017 og det endelige regnskab forventes afsluttet primo 2018. Der resterer 0,3 mio. kr. i puljen.

Derudover resterer der en rest i udvalgets udviklingspulje på 0,3 mio. kr.

Talentcenter

Regnskabsresultatet for Talentcenter viser mindreforbrug på 1,1 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 2,0 mio. kr. svarende til 55 %.

Byrådet godkendte den 27. juni 2017 en omorganisering af talentområdet i Haderslev Kommune. Formålet med omorganiseringen er at give mulighed for at skabe, udvikle og fremme talentmiljøer.

En væsentlig årsag til mindreforbruget skyldes primært indtægter fra et stort antal elever fra andre kommuner i 2016 og yderligere stigende i 2017.

Institutioner

Det samlede regnskabsresultat for institutionerne under Kultur og Fritid viser et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 44,4 mio. kr. svarende til 3 %.

To institution kommer ud med et merforbrug. Cafe Bispen har et merforbrug på 0,5 mio. kr. og Haderslev Idrætscenter har et merforbrug på 0,4 mio. kr.

Mindreforbruget på Historie Haderslev er disponeret til kuratering i forbindelse med overdragelse af museerne Slesvigske Vognsamling, Von Oberbergs Hus og Ehlerssamlingen og under Bispen er mindreforbruget disponeret til bygningsmæssige ændringer.

Øvrige områder

De resterende områder er bl.a. ejendomme til aktivitetsformål, kulturelle opgaver, idrætsanlæg, folkeoplysningsudvalget, ungdomsrådet og administrationen.

Områderne udgør et samlet mindreforbrug på 1,6 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 44,8 mio. kr. svarende til 3,5 %.

5.5 Udvalget for Plan og Miljø

Tabel 5.5.1 – Udvalget for Plan og Miljø's regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Udvalget for Plan og Miljø, i alt	891,3	151,9	147,1	4,9
-heraf serviceudgifter	891,3	151,9	147,1	4,9

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Udvalget for Plan og Miljø viser et samlet mindreforbrug på 4,9 mio. kr. Dette svarer til 3,2 % af udvalgets nettodriftsbudget. Hvis der korrigeres for det samlede merforbrug på vejafvandingsbidrag og vintertjeneste, viser driftsresultatet for 2017 et mindreforbrug på 5 mio. kr.

Samlet set betyder dette, at Udvalget for Plan og Miljø, overholder reglerne for økonomisk decentralisering med et driftsresultat indenfor -3 % til 5 % af det korrigerede driftsbudget, idet driftsresultat på 5 mio. kr. svarer til 3,3 % af 151,9 mio. kr.

Driftsresultatet skyldes bl.a. en række periodeforskudte aktiviteter grundet et lavere aktivitetsniveau i 2. halvår 2017.

Fællesområdet

Fællesområdet viser et overskud på 0,4 mio. kr. svarende til 1,9 %, når der er korrigeret for vintertjeneste og vejafvandingsbidrag.

Borger

Afdelingen kommer ud med et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. svarende til 6,7 %. Mindreforbruget skyldes primært afslutningen af et par større byggesager samt mindreforbrug på lønkonti som følge af periodevise vakante stillinger og ekstraordinære kompetencemidler til dækning af uddannelse.

Erhverv

Afdelingen har i 2017 et merforbrug på 0,5 mio. kr. svarende til -3,8 %. Afvigelsen skyldes primært en nedgang i opkrævede miljøgebyrer til landbrug på grund af omlægning af opkrævningsgrundlag.

Planlægning

Regnskabsresultatet for Planlægningsafdelingen viser et mindreforbrug på 1,7 mio.kr. svarende til 4,4 %.

Der har været overført midler fra tidligere år til kommune- og lokalplaner med forventning om øget udgift til udarbejdelse af ny kommuneplan. Kommuneplanarbejdet blev gennemført på bekostning af det ordinære planarbejde, men uden anvendelse af de afsatte budgetmidler. Der ses derfor nu en pukkel på planområdet, hvorfor mindreforbruget fra 2017 er en periodeforskydning, som i 2018 anvendes til at indhente efterslæbet på lokalplanområdet.

På trafik siden har der været et mindreforbrug på analyser og etablering af mindre fysiske tiltag pga. manglende personaleressourcer på området. Igen er der tale om en periodeforskydning, som indhentes.

Færge og Havne

Færge og Havne kommer ud med et overskud på 0,5 mio. kr. svarende til 9,4 %. Efter nedsættelse af færgetakster er der fremgang i passagertallene, og indtægter er blevet højere end budgetteret. Midlerne var disponeret til fysiske tiltag på havneområderne, hvilket grundet et lavere aktivitetsniveau i 2. halvår 2017 periodeforskydes til 2018.

Driftsafdelingen

Driftsafdelingen kommer samlet ud med et overskud på 1,3 mio. kr. svarende til 2,7 %. Hovedparten skyldes tilbageholdenhed på asfaltkontrakterne grundet medarbejderskift og kompetenceoverdragelse samt bedre priser ved entreprenørerne. En række asfaltopgaver forskydes til 2018.

Anlæg og Ejendomme

Afdelingen har et overskud på 1,0 mio. kr. svarende til 5,6 %. Forbrug til el på gadelys er reduceret kraftigt, dels på grund af overgang til LED og dels på grund af, at el-afgifter til staten ikke må opkræves aconto forud af el-selskabet.

5.6 Udvalget for Sundhed og Forebyggelse

Tabel 5.6.1 – Udvalget for Sundhed og Forebyggelses regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtøget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Udvalget for USF, i alt	269,7	270,8	265,1	5,7
-heraf serviceudgifter	64,7	67,8	63,8	4,0
-heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	205,0	203,0	201,4	1,6

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Udvalget for Sundhed og Forebyggelse viser et samlet mindreforbrug på 5,7 mio. kr. Dette svarer til 2,1 % af udvalgets nettodriftsbudget.

Vederlagsfri fysioterapi

Regnskabsresultatet for vederlagsfri fysioterapi viser et merforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til 5,4 %. Haderslev Kommune har i 2017 valgt at blive leverandør af vederlagsfri fysioterapi i forhold til børn og borgere på plejecentrene. Det betyder at udgiften på området er faldet fra 2016 til 2017. Da der er frit valg af vederlagsfri fysioterapi, vil der også gå noget tid inden flere borgere (specielt på plejecenter) vælger kommunen som leverandør, da en del af borgerne beholder den fysioterapeut, de er i gang hos.

Tandplejen

Regnskabsresultatet for Tandplejen viser et mindreforbrug på ca. 1,5 mio.kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 25 mio. kr. svarende til 6 %.

Tandplejen har i 2017 været udfordret af rekrutteringsvanskeligheder til flere stillinger, hvilket har resulteret i vakante stillinger med nedsat produktion som konsekvens heraf. Udfordringen har i særlig grad påvirket tandreguleringen, hvorfor der forekommer et større mindreforbrug i form af ubrugte lønmidler. I 2018 vil der blive indgået en aftale med en privat aktør for at fastholde serviceniveauet på tandreguleringen.

Forventede udgifter til indkøb af kassettesystem, ændring af gulvbelægning, samt diverse optimeringer af klinikker til at møde nye lovkrav er ikke blevet forbrugt i 2017, da flere af tiltagende af forskellige årsager skubbes til 2018.

Puljen under udvalget

Regnskabsresultatet for puljen under udvalget viser et mindreforbrug på ca. 0,6 mio.kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 2,9 mio. kr. svarende til 23 %.

En væsentlig årsag til, at der under puljen for udvalget er et mindreforbrug skyldes bl.a. udgifter til nikotin-substitution til borgere er blevet dækket via kommunens deltagelse i Satspulje projektet "Sønderjylland knækker tobakken sammen", der er afsluttet som projekt 31. december 2017. Det er et ambitiøst mål for indsatsen i 2018 og fremadrettet, at implementering af Røgfri Fremtid 2030 iværksættes i samarbejde med bl.a. Kræftens Bekæmpelse, hvilket vil intensivere indsatsen på området og påvirke udgifterne med denne fremadrettet.

Derudover har der været en rest tilbage i puljen, som ikke er blevet prioriteret.

Stillingen som kommunal praksiskonsulent har været vakant siden 1. januar 2016, og der har således ikke været udgifter forbundet hermed. Stillingen er genbesat pr. 1. februar 2018.

Sundhedskonsulenter – herunder kommunallægen

Regnskabsresultatet viser et mindreforbrug på ca. 0,4 mio.kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 4,7 mio. kr. svarende til 8 %.

Stillingen som kommunallæge har været vakant siden 1. oktober 2017. Der er indkøbt konsulentbistand i beskedent omfang i kommunallægens fravær, men udgiften hertil har været væsentlig mindre end den afsatte lønramme. Der arbejdes på at besætte kommunallægestillingen.

Øvrige områder

De resterende områder er bl.a. Aktivitetsbestemt medfinansiering, kommunalt finansierede regionale sundhedsaktiviteter, Træningscentret og patientrettet forebyggelse, støtte til socialt arbejde samt et fælles område. Områderne udgør et samlet mindreforbrug på 3,6 mio. kr. svarende til 1,6 % af områdernes korrigerede budget.

5.7 Voksenudvalget

Tabel 5.7.1 – Voksenudvalgets regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Voksenudvalget, i alt	533,0	540,2	539,7	0,6
-heraf serviceudgifter	545,1	551,6	551,5	0,1
-heraf centralrefusionsordning	-3,1	-2,3	-2,5	0,2
-heraf ældreboliger	-9,0	-9,0	-9,3	0,3

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Voksenudvalget viser et samlet mindreforbrug på 0,6 mio. kr. Mindreforbruget udgør 0,1 pct. af budgetrammen.

Pleje og Træning

De primære bevægelser på området er:

Hjemmeplejen har i 2017 været udfordret af en stigende aktivitet, hvorfor hjemmeplejen kommer ud med et større merforbrug. Plejecentrene har sammen med Køb og salg af pladser i andre kommuner, klinisk forebyggelse og hjælpemidler skabt et mindreforbrug der samlet får Pleje og Træning til at give et mindreforbrug på 1,5 mio. kr.

Plejecentrene har i løbet af året oplevet at få flere forskellige puljer bl.a. demenspulje og klippekort hvilket har styrket området.

De resterende områder af regnskabet kan henføres til flere mindre bevægelser i såvel positiv som negativ retning.

Socialpsykiatri og Misbrug

For køb og salg af pladser vedr. bofællesskaber viser resultatet et merforbrug på 0,7 mio. kr. og som altovervejende kan henføres til stigende udgifter til køb af udenkommunale pladser. For køb og salg af pladser på forsorghjem viser resultatet et merforbrug på 1,4 mio. kr. og som altovervejende kan henføres til stigende udgifter til køb af udenkommunale pladser.

Regnskabsresultatet for driften af egne kommunale bofællesskaber og botilbud viser et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. som kan henføres til en betydelig tilbageholdenhed. Der blev i forbindelse med byrådets behandling 31. oktober 2017 i sag om det specialiserede socialområde tilført 4,1 mio. kr. til Socialpsykiatri og Misbrug. Disse midler blev dels tilført budgetter til køb af udenbys botilbudspladser og dels budget til betaling for forsorghjem.

De resterende områder af regnskabet kan henføres til flere mindre bevægelser i såvel positiv som negativ retning.

5.8 Økonomiudvalget

Tabel 5.8.1 – Økonomiudvalgets regnskabsresultat 2017

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabs resultat	Afvigelse
Økonomiudvalget, i alt	299,9	261,6	260,7	0,9
-heraf serviceudgifter	193,8	208,9	195,5	13,4
-heraf lovbundne udgifter	53,3	52,9	53,7	-0,8
-heraf centrale puljer	53,4	-0,2	11,5	-11,7

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindre indtægter Afrundingsdifferencer kan forekomme

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalget viser et samlet mindreforbrug på 0,9 mio. kr. Dette svarer til 0,3 % af udvalgets nettodriftsbudget.

På Økonomiudvalgets område er der budgetteret med den forventede opsparing for hele kommunen på 15 mio. kr. til imødegåelse af de forventede driftsoverførsler fra 2017-2018.

Ligeledes er anlægspuljen vedrørende bygningsvedligeholdelse flyttet til drift, hvorfor der her er et merforbrug på 7,9 mio. kr.

Tages der højde for den decentrale opsparing samt flytningen af anlægspuljen viser Økonomiudvalgets regnskabsresultat reelt et mindreforbrug på 23,8 mio. kr., hvilket svarer til 9 % af udvalgets nettodriftsbudget.

Serviceudgifter

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets serviceudgifter viser et mindreforbrug på 21,3 mio. kr. Mindreforbruget vedrører de decentrale enheder under Økonomiudvalget, bl.a.:

Kommunalbestyrelsen der i år 2017 har haft et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. Borgerservice, IT og Digitalisering der har haft et mindreforbrug på 2,2 mio. kr. Sekretariat, Udvikling og Personale samt Økonomi og Løn har ligeledes haft et mindreforbrug i år 2017 på henholdsvis 0,3 mio. kr. og 1,0 mio. kr.

Udgifter vedrørende bygningsvedligeholdelse på 7,9 mio. kr. indgår i Økonomiudvalgets serviceudgifter efter flytningen.

Økonomiudvalget har en række administrative fællesudgifter, som i år 2017 viser et mindreforbrug på i alt 8,3 mio. kr. Dette er bl.a. IT-systemer, tjenestemandspensioner samt administrationsbidrag til Udbetaling Danmark.

Lovbundne udgifter

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets lovbundne udgifter viser et merforbrug på 0,8 mio. kr. Dette skyldes primært, at tilskuddet til boligydelse til pensionister har været større end budgetteret.

Centrale puljer

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets centrale puljer viser et merforbrug på 11,7 mio. kr. Dog indgår kommunens samlede decentrale opsparing på i alt 15,0 mio. kr. i budgettallet. Korrigeres der for dette forhold vil Økonomiudvalgets centrale puljer vise et mindreforbrug på 3,3 mio. kr. Dette skyldes bl.a. en ikke udmøntet pulje på 1,9 mio. kr. til effektivisering på Udbud- og Indkøbsområdet samt et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. på barselspuljen.